

MANDAL KOMMUNE

REGNSKAP 2014

TEKST

ÅRSBERETNING Leveres senere

ØKONOMISKE OVERSIKTER:

REGNSKA PSSKJEMA 1A - DRIFTSREGNSKAPET 2014

REGNSKA PSSKJEMA 1B - DRIFTSREGNSKAPET 2014

REGNSKA PSSKJEMA 2A 2B - INVESTERINGSREGNSKAPET 2014

Økonomisk oversikt driftsregnskapet

Økonomisk oversikt investeringsregnskapet

Økonomisk oversikt balanseregnskapet

Balanseregnskap med merknader

NOTER:

Note nr. 1	REGNSKA PSPRINSIPPER
Note nr. 2	PENSJONSFORPL/ -MIDLER OG PREMIEA VVIK - FORKLARINGER
Note nr. 3	KAPITALKONTO
Note nr. 4	ARBEIDSKAPITALEN
Note nr. 5	EGENKAPITAL
Note nr. 6	ANLEGG OG LANGSIKTIG GJELD
Note nr. 7	GARANTIER GITT AV KOMMUNEN
Note nr. 8	FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER
Note nr. 9	FINANSIELLE OMLØPSMIDLER
Note nr. 10	FOND
Note nr. 11	INTERKOMMUNALT SAMARBEID OG IKS
Note nr. 12	FORDRINGER OG GJELD KOMMUNALE FORETAK, IKS OG SAMARBEID
Note nr. 13	SELVKOSTTJENESTER
Note nr. 14	SPELIFIKASJON REGNSKAPMESSIG MER- / MINDREFORBRUK DRIFT
Note nr. 15	SPELIFIKASJON UDEKKET/ DISPONIBELT INVESTERINGSREGNSKAPET
Note nr. 16	KOMMUNENS SKATTEINNTEKTER OG RAMMETILSKUDD
Note nr. 17	ANLEGGSMIDLER
Note nr. 18	AVDRAG PÅ GJELD
Note nr. 19	KOMMUNENS GJELDSFORPLIKTELSER - TYPE GJELD OG LÅNGIVERE
Note nr. 20	RENTEBYTTEAVTALER PÅ LÅN
Note nr. 21	ANALYSE
Note nr. 22	LØNNRÅDMANN/ ORDFØRER OG REVISJONSUTGIFTER
Note nr. 23	SPELIFIKASJON AV STØRRE INVESTERINGSPROSJEKTER/ INFRASTRUKTURPROSJEKTER
Note nr. 24	OVERSIKT OVER LEGATER
Note nr. 25	VESENTLIGE POSTER/ USIKRE FORPLIKTELSER

MANDAL KOMMUNE REGNSKAPSSKJEMA 1A - DRIFTSREGNSKAPET 2014

Tekst	Regnskap 2014	Revidert budsjett 2014	Vedtatt budsjett 2014	Regnskap 2013
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER				
Skatt på inntekt og formue	-313 327 970	-315 171 000	-320 265 000	-308 528 929
Ordinært rammetilskudd	-423 264 993	-422 835 000	-423 472 000	-401 590 000
Skatt på eiendom	-25 245 547	-25 042 000	-20 842 000	0
Andre direkte eller indirekte skatter	-52 977	0	0	-48 596
Momskompensasjon:	-18 860 623	-17 500 000	-16 500 000	-22 969 237
Momskompensasjon fra investeringsregnskapet	0	0	0	-7 306 673
Momskompensasjon fra driftsregnskapet	-18 860 623	-17 500 000	-16 500 000	-15 662 564
Andre generelle statstilskudd	-16 197 398	-10 085 510	-7 960 510	-10 277 124
Sum frie disponible inntekter	-796 949 508	-790 633 510	-789 039 510	-743 413 886
FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER				
Renteinntekter og utbytte	-36 949 174	-33 444 000	-32 300 000	-35 078 375
Renteinntekter bankinnskudd	-7 719 027	-3 800 000	-2 800 000	-8 555 334
Renteinntekter formidlingslån	-3 878 264	-4 550 000	-4 200 000	-2 861 855
Andre renteinntekter	-307 147	0	0	-224 870
Gevinst finansielle instrumenter (AE-fond)	-2 919	0	0	-468 622
Ubytte	-15 093 586	-15 094 000	-14 600 000	-13 291 550
Motpost kapitalkontoer vann-/avløp-/forvaltningssekto	-9 948 231	-10 000 000	-10 700 000	-9 676 145
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	34 553 596	35 100 000	41 100 000	37 299 369
Tap finansielle instrumenter	11 063	0	0	0
Avdrag på lån	46 100 000	46 100 000	46 100 000	48 094 074
Netto finansinntekter/-utgifter	43 715 486	47 756 000	54 900 000	50 315 068
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER				
Til dekning av tidligere års regnskapsm merforbr.	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	6 556 638	6 556 638	0	25 689 551
Avsetning til integreringsfond	8 580 453	2 817 000	0	0
Til bundne avsetninger	91 594	0	0	91 295
Bruk av tidligere års regnskapsm. mindreforbruk	-9 373 638	-9 373 638	0	-25 689 551
Bruk av ubundne avsetninger	0	0	0	-7 983 921
Bruk av bundne avsetninger	0	0	0	0
Netto avsetninger	5 855 047	0	0	-7 892 626
FORDELING				
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	5 845 338
Til fordeling drift	-747 378 975	-742 877 510	-734 139 510	-700 991 444
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	732 649 263	742 877 457	727 374 458	685 772 468
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-14 729 712	-53	-6 765 052	-9 373 638

REGNSKAPSSKJEMA 1B - DRIFTSREGNSKAPET 2014

Fordelt slik til enhetene	Regnskap 2014	Revidert budsjett 2014	Vedtatt budsjett 2014	Regnskap 2013
Bydrift	45 488 300	44 457 840	40 506 948	39 412 013
Teknisk forvaltning	4 463 102	4 958 331	6 381 800	3 913 433
Kultur	18 511 503	18 781 513	18 121 900	14 357 209
BYUTVIKLING	68 462 906	68 197 684	65 010 648	57 682 655
Barnehager	111 373 849	112 043 188	110 872 200	108 334 612
Furulunden skole	32 788 103	32 596 313	31 631 000	30 932 014
Ime skole	26 089 336	26 042 334	25 331 750	24 887 409
Frøysland skole	18 619 158	18 749 502	18 304 150	17 986 716
Holum skole	13 097 072	13 049 626	12 377 800	12 120 383
Blomdalen ungdomskole	25 716 261	25 519 224	24 709 800	23 932 880
Vassmyra ungdomskole	20 641 402	20 867 389	20 322 300	20 057 762
Skole felles	11 444 288	10 958 250	10 367 250	9 579 905
PP-tjenesten	3 446 393	3 899 297	3 763 500	3 270 751
Kvalifisering	3 834 512	4 167 114	5 066 500	4 052 649
OPPVEKST	267 050 375	267 892 238	262 746 250	255 155 083
NAV	17 751 646	18 001 242	17 667 700	16 801 753
Helse og omsorg	35 346 074	36 978 240	33 144 095	12 456 459
Institusjons- og forebyggende tjenester	105 439 111	103 675 211	102 536 900	122 106 427
Miljøterapeutiske tjenseter	55 524 193	57 589 311	58 901 466	55 696 443
Hjemmebaserte tjenester	75 306 374	75 599 475	66 992 124	75 301 007
Familiens hus	40 442 460	41 060 872	36 220 600	33 227 437
HELSE OG OMSORG	329 809 858	332 904 352	315 462 885	315 589 526
Tjenestetorget	10 973 276	10 591 371	10 269 660	9 130 008
IKT	9 609 259	10 884 864	11 021 500	9 685 453
Ansvar 1700/1710	5 876 896	5 561 900	5 538 400	5 744 497
Sentraladministrasjon	23 044 506	23 548 807	17 167 415	16 072 866
Ansvar 1600/1650	28 785 168	30 584 658	30 474 700	27 584 713
STAB	78 289 104	81 171 600	74 471 675	68 217 536
Premieavvik og diverse fellesutgifter	-10 962 980	-7 288 417	9 683 000	-10 872 332
PREMIEAVVIK OG DIVERSE FELLESUTGIFTER	-10 962 980	-7 288 417	9 683 000	-10 872 332
	732 649 263	742 877 457	727 374 458	685 772 468

Mandal 10. februar 2015

Knut Sæther
Rådmann

Elin B Walvik
Regnskapsansvarlig

MANDAL KOMMUNE
REGNSKAPSSKJEMA 2A - INVESTERINGSREGNSKAPET 2014

	Regnskap 2014	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Regnskap 2013
Investeringer i anleggsmidler	91 222 941	77 800 000	79 339 178	67 584 172
Utlån og forskutteringer	29 022 723	45 000 000	45 000 000	36 180 134
Kjøp av akser og andeler	2 111 343	2 000 000	2 111 343	1 866 320
Avdrag på lån	28 086 900	27 600 000	27 600 000	18 678 302
Avsetning	17 995 498	0	1 100 757	26 772 293
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	168 439 405	152 400 000	155 151 278	151 081 221
FINANSIERT SLIK:				
Bruk av lånemidler	-71 329 030	-77 660 000	-87 306 307	-67 157 379
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-12 507 469	-20 000 000	-10 000 000	-11 486 450
Tilskudd til investeringer	-12 508 804	-3 780 000	-11 752 910	-6 027 764
Kompensasjon for merverdiavgift	-7 887 906	-10 560 000	-11 538 149	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-25 311 753	-24 600 000	-17 254 313	-50 033 950
Andre inntekter	-1 145	0	0	-3 002
SUM EKSTERN FINANSIERING	-129 546 106	-136 600 000	-137 851 679	-134 708 544
Overført fra driftsregnskapet	0	0	0	-6 101 135
Bruk av avsetninger	-26 486 225	-15 800 000	-17 299 599	-10 271 541
SUM INTERN FINANSIERING	-26 486 225	-15 800 000	-17 299 599	-16 372 677
SUM FINANSIERING	-156 032 331	-152 400 000	-155 151 278	-151 081 221
UDEKKET/UDISPONERT	12 407 074	0	0	0

REGNSKAPSSKJEMA 2B

Konto	Tekst	Regnskap 2014	Revidert budsjett 2014	Avvik fra budsjett 2014
7217	Vannanlegg 2007 - 2013	5 586 623	3 000 000	-2 586 623
7221	Høydebasseng Håland	104 172	0	-104 172
7442	Avløpsanlegg 2007 - 2012	6 045 993	900 000	-5 145 993
7445	Avløpsplan	7 200	0	-7 200
8014	Mandal sykehus - kjøp/ombygging	14 718 532	12 750 000	-1 968 532
8057	Bokollektiv/omsorgsbolig Solhøgda	12 656 815	12 568 909	-87 906
8112	Solhøgda avlastningbolig	85 345	200 000	114 655
8123	Kvalifiseringsenheten - mottaksskole	2 598 628	2 567 928	-30 700
8129	Flerbrukshall Holum	173 156	250 000	76 844
8130	Kjøp Spiggeren legesenter (rest fra 8014)	6 124 087	6 211 000	86 913
8416	Skinsnesheia felt B7 (B&E)	1 549 326	2 000 000	450 674
B	Bydrift	49 649 879	40 447 837	-9 202 042
1889	Bro til Buen (del av 8074)	2 197 820	2 197 820	0
7059	Sånnum - fellesanlegg barnehage - til 8073	0	3 475	3 475
7066	Rassikring kommunale eiendommer	492 702	350 000	-142 702
7069	Rassikring Uranienborg	0	350 000	350 000
7402	Kloakkanlegg Tregde	5 813	0	-5 813

Konto	Tekst	Regnskap 2014	Revidert budsjett 2014	Avvik fra budsjett 2014
8035	Skoleutredning/strakstiltak	806 935	683 632	-123 303
8050	Blomdalen - utbygging og ombygging	67 346	0,00	-67 346
8058	Skjebstad barnehage - utvidelse	741 250	900 000	158 750
8059	Enøk tiltak - nye	395 440	524 707	129 267
8072	Utbyggingsavtale Sanden (også 8053)	3 150	0	-3 150
8073	Utbyggingsavtale Sånum	44 130	22 955	-21 175
8074	Utbyggingsavtale Malmø (også 1889)	1 007 638	997 038	-10 600
8076	Aktivitetshuset Heslandsheimen	98 049	98 131	82
8080	Frøysland barnehage - utvidelse (2010)	-15 641	0	15 641
8087	Mandalshallen - taktekking	222 400	194 400	-28 000
8088	Mandalshallen - brannsikring	631 408	864 000	232 592
8093	Mandal oms.senter - vannbåren varme/varmepumpe	26 925	26 925	1
8094	Vassmyra skole - varmepumpe	54 646	54 645	-1
8097	Mandal sykehus - varmegjennvinnere	599 357	700 000	100 643
8098	Brannsikringstiltak	198 198	115 700	-82 498
8099	Rådhuset - pumpekum/slamskillere	0	1 148 000	1 148 000
8103	Mandalshallen SD-anlegg	41 337	41 337	0
8105	Opprustning tilfluktsrom/alarmsystemer	37 500	37 500	0
8110	Infrastruktur Skinsnesheia B-22	95 249	300 000	204 751
8116	Ny heis Mandal omsorgssenter	1 760 493	1 721 945	-38 548
8117	Energiledning MVS	2 271 808	1 904 313	-367 495
8120	FDV system Mandal Bydrift	161 448	200 000	38 552
8121	Samlokalisering Jåbekk - 2014	499 217	500 000	783
8122	Holum skole - paviljong 2014	3 633 146	3 650 000	16 854
8125	Infrastruktur Krossen - utbyggingsavtale	20 539	11 439	-9 100
8126	Infrastruktur Skinsnes - utbyggingsavtale	70 363	0	-70 363
8127	Rådhuskomplekset - nytt låssystem	179 437	200 000	20 563
8132	Personalbase Solhøgda - ventilasjon	0	300 000	300 000
8201	Sykehjemmet - omb. 2013-2014	393 922	393 922	0
8202	Sykehjemmet - solavskjerming	282 262	282 262	0
8302	Trygghetsalarmer	224 759	200 000	-24 759
8418	Lande boligområde - B1	28 316	24 031	-4 285
8614	Lekeplasser	119 876	100 000	-19 876
8649	Erosjonssikring Storebanken	211 250	211 250	0
8651	Ramme - utrangert utstyr Bydrift	324 938	500 000	175 062
8700	Utbyggingsavtale Skinsnes gård - justeringsrett - mva.komp.	24 833	0	-24 833
8702	Utbyggingsavtale Ronatunet - justeringsrett - mva.komp.	3 998 767	0	-3 998 767
8703	Utbyggingsavtale Ronatunet - justeringsrett - mva.	1 551 344	0	-1 551 344
9039	Lekeplass Vestnes - idrettsplassen	32 775	250 000	217 225
9040	Buen - garantiarbeider mv.	143 738	150 000	6 262
9041	Utenomhusarbeid Blomdalen/Speilen	39 382	350 000	310 618
9622	Hybel/brakkor Orelunden	237 409	237 555	146
BB	Mindre prosjekter - alle enheter	23 961 671	20 796 982	-3 164 688

Konto	Tekst	Regnskap 2014	Revidert budsjett 2014	Avvik fra budsjett 2014
4009	Kjøp av omsorgsboliger	0	3 924 920	3 924 920
4037	Flykningeboliger	0	10 398 230	10 398 230
8417	Skinsnesheia felt B22-tomt nr. 6	21 632	102 295	80 663
8419	Skinsnesheia B22 - tomt 4 og 5	297 709	688 498	390 789
9723	Fløyheia 4c	1 783 687	0	-1 783 687
9814	Kleveveien 15	232 139	0	-232 139
9864	Søren Jaabæksvei 12	11 981	0	-11 981
9869	Annas vei 3, seksjon 10	1 707 918	0	-1 707 918
9870	Klevebakken 16b	1 898 896	0	-1 898 896
9871	Marias vei 31	997 894	0	-997 894
9875	Kleveveien 24	2 204 275	0	-2 204 275
9876	Solhøgdeveien 14 a	1 825 550	0	-1 825 550
9880	Livegen 30	1 732 775	0	-1 732 775
9881	Gustav Vigelandsvei 17	1 948 025	0	-1 948 025
BC	Bydrift - boliger	14 662 480	15 113 943	451 463
1021	IKT felles	231 779	600 000	368 221
1023	IKT skolene	2 380 416	2 380 416	0
1035	IKT - Pc-kjøp	11 476	0	-11 476
BD	IKT - felles og skole	2 623 670	2 980 416	356 746
8025	Holum kirkegård - utvidelse	158 098	0	-158 098
X	Ansvar 1600/1650	158 098	0	-158 098
1100	Finansiering investeringsprosjekter	167 144	0	-167 144
Y	Finansiell enhet	167 144	0	-167 144
JFR. INVESTERING LINJE 1 I 2A		91 222 941	79 339 178	-11 883 763

DRIFTSREGNSKAPET 2014

KOSTRA ART	Tekst	Regnskap 2014	Regulert budsjett 2014	Vedtatt budsjett 2014	Regnskap 2013
Driftsinntekter					
600	Brukerbetalinger	32 742 352	33 236 000	33 245 000	33 315 781
620-670	Andre salgs- og leieinntekter	91 517 319	79 916 196	81 487 062	88 570 291
700-780	Overføringer med krav til motytelse	168 603 125	115 858 097	91 418 628	155 248 192
800	Rammetilskudd	423 264 993	422 835 000	423 472 000	401 590 000
810	Andre statlige tilskudd	48 088 687	51 971 510	52 685 510	35 775 624
830-850, 880-895	Andre overføringer	440 703	296 000	96 000	722 343
870	Skatt på inntekt og formue	313 327 970	315 171 000	320 265 000	308 528 929
874	Eiendomsskatt "Verk og bruk"	0	0	0	0
875	Eiendomsskatt "Annenfast eiendom"	25 245 547	25 042 000	20 842 000	0
877	Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0
Sum driftsinntekter		1 103 230 696	1 044 325 803	1 023 511 200	1 023 751 160
Driftsutgifter					
010-089, 160-165	Lønnsutgifter	540 804 522	525 514 099	509 831 345	523 684 048
090-099 100-285	Sosiale utgifter	143 495 142	140 704 152	138 922 567	133 188 202
-(160- 165)	Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon	142 263 503	135 441 885	126 142 227	121 278 338
300-380	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	126 565 955	122 208 796	114 586 097	115 066 767
400-490	Overføringer	73 367 465	64 668 109	68 337 515	61 630 791
590	Avskrivninger	58 235 417	62 853 865	62 153 865	58 069 451
690 + (290-790)	Fordelte utgifter	-5 087 857	-2 791 851	-4 238 200	-4 511 165
Sum driftsutgifter		1 079 644 147	1 048 599 055	1 015 735 416	1 008 406 432
Brutto driftsresultat		23 586 549	-4 273 252	7 775 784	15 344 728
Finansinntekter					
900-905	Renteinntekter, utbytte og eieruttak	27 009 799	23 484 001	21 965 000	25 268 496
909	Gevinst finansielle instrumenter (oml.mid)	2 919	-	-	468 622
920-921	Mottatte avdrag på utlån	220 801	-	-	54 780
Sum eksterne finansinntekter		27 233 519	23 484 001	21 965 000	25 791 899
Finansutgifter					
500-501	Renteutgifter, provisjoner og andre fina	34 546 225	35 100 000	41 100 000	37 632 252
509	Tap finansielle instrumenter (omløpsmidk)	11 063	-	-	-
510-511	Avdragsutgifter	46 100 000	46 100 000	46 100 000	48 094 074
520-521	Utlån (sosial- og næringsutlån)	260 250	100 000	100 000	58 622
Sum eksterne finansutgifter		80 917 538	81 300 000	87 300 000	85 784 947
Resultat eksterne finanstransaksj		-53 684 019	-57 815 999	-65 335 000	-59 993 049
990	Motpost avskrivninger	58 235 417	62 000 000	62 000 000	58 069 451
Netto driftsresultat		28 137 947	-89 251	4 440 784	13 421 130

KOSTRA ART	Tekst	Regnskap 2014	Regulert budsjett 2014	Vedtatt budsjett 2014	Regnskap 2013
Interne finansieringstransaksjoner					
930	Bruk av tidligere års regnskapsm overski	9 373 638	9 373 638	-	25 689 551
940	Bruk av disposisjonsfond	-	1	2 398 800	7 983 921
950	Bruk av bundne driftsfond	8 888 084	3 479 302	1 229 268	5 912 102
Sum bruk av avsetninger		18 261 722	12 852 941	3 628 068	39 585 573
570	Overført til investeringsregnskapet Dekning av tidl. års regnskapsm underskudd	-	-	-	6 101 135
530		-	-	-	-
540	Avsetninger til disposisjonsfond	15 137 091	9 373 638	1 198 800	26 689 551
550	Avsetninger til bundne driftsfond	16 532 866	3 390 000	105 000	10 842 379
Sum avsetninger		31 669 957	12 763 638	1 303 800	43 633 065
580	Årets regnskapsmessige overskudd (mindreforbruk)	-14 729 712	-52	-6 765 052	-9 373 638

INVESTERINGSREGNSKAPET 2014

KOSTRA ART	Tekst	Regnskap 2014	Regulert budsjett 2014	Vedtatt budsjett 2014	Regnskap 2013
Inntekter					
660-670	Salg av driftsmidler og fast eiendom	-9 507 469	-10 000 000	-20 000 000	-11 486 450
600-650	Andre salgsinntekter	0	0	0	0
700-780	Overføringer med krav til motytelse	-20 238 506	-18 192 462	-24 560 000	-36 837 075
800-810	Statlige overføringer	-8 842 804	-8 086 910	-3 780 000	-1 967 000
830-895	Andre overføringer	-3 666 000	-3 666 000	0	-4 060 764
900-905	Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-1 145	0	0	-3 002
Sum investeringsinntekter		-42 255 924	-39 945 372	-48 340 000	-54 354 290
Utgifter					
010-089	Lønnsutgifter	25 613	0	0	151 569
090-099	Sosiale utgifter	0	0	0	1 631
100-285	Kjøp av varer og tjen. som inngår i tj.prod.	83 151 191	0	0	59 574 485
300-380	Kjøp av tjen. som erstatter komm. Tj.prod.	0	0	0	79 411
400-490	Overføringer	8 046 004	79 450 521	77 800 000	7 776 673
500-501	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutg.	134	0	0	403
(290-790)	Fordeelte utgifter	0	0	0	0
Sum Investeringsutgifter		91 222 941	79 450 521	77 800 000	67 584 172
Finansransaksjoner					
510-511	Avdragsutgifter	28 086 900	27 600 000	27 600 000	18 678 302
520-521	Utlån	29 022 723	45 000 000	45 000 000	36 180 134
529	Kjøp av aksjer og andeler	2 111 343	2 000 000	2 000 000	1 866 320
530	Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
548	Avsetninger til ubundne investeringsfond	4 100 757	1 100 757	0	0
550	Avsetninger til bundne investeringsfond	13 894 741	0	0	26 772 293
Sum finans- og finansieringstrans. (utbetalinger og avsetninger)		77 216 464	75 700 757	74 600 000	83 497 049
Finansieringsbehov		126 183 482	115 205 906	104 060 000	96 726 931
Dekket slik:					
910-911	Bruk av lån	-71 329 030	-87 306 307	-77 660 000	-67 157 379
920-921	Mottatte avdrag på utlån	-12 961 153	-10 600 000	-10 600 000	-13 196 875
929	Salg av aksjer og andeler	-3 000 000	0	0	0
930	Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
970	Overføringer fra driftsregnskapet	0	0	0	-6 101 135
940	Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0
948	Bruk av ubundne investeringsfond	-6 055 080	-6 061 342	-5 800 000	-1 866 320
950	Bruk av bundne driftsfond	-100 000	-100 000	0	0
958	Bruk av bundne investeringsfond	-20 331 146	-11 138 257	-10 000 000	-8 405 221
Sum finansiering		-113 776 408	-115 205 906	-104 060 000	-96 726 931
580	Udisponert i år				
980	Udekket i år	12 407 074	0	0	0

Kommentarer til investeringsregnskapet:

Investeringsregnskapet er et selvstendig regnskap som avsluttes særskilt. Dette regnskapet viser årets investeringsutgifter, finansielle investeringer slik som utlån, aksjekjøp, aksjesalg m.m og investeringer til eget bruk.

Videre vises hvordan investeringer m.v blir finansiert. Det skal fremgå hva som er fremmedkapital (eksterne lån), tilskudd, refusjoner og egenkapital. Hovedregel for hva som skal føres i investeringsregnskapet er anskaffelse av varige driftsmidler med en levetid på minst 3 år, og verdi på minst 100 000,-. Som det framgår har Mandal kommune i 2014 investert brutto 91,2 millioner i bygg og anlegg.

Det vises for øvrig til note 23 for oversikt over de største pågående investeringsprosjektene, og til investeringsregnskapets del 2B for oversikt over alle prosjekter i 2014.

BALANSEN 2014

KOSTRA				
KAPITTEL	Tekst	2014	2013	
Eiendeler				
2.2	Anleggsmidler	2 843 116 615	2 707 806 415	
2.27	Faste eiendommer og anlegg	1 366 251 058	1 336 927 850	
2.24	Utstyr, maskiner og transportmidler	119 062 169	121 416 375	
2.22	Utlån	155 024 676	139 216 159	
2.21	Aksjer og andeler	209 892 596	210 781 253	
2.20	Pensjonsmidler	992 886 116	899 464 779	
2.1	Omløpsmidler	378 254 193	402 399 520	
2.13	Kortsiktige fordringer	92 620 539	87 715 334	
2.14	Konserninterne kortsiktige fordringer	0	2 168	
2.18	Aksjer og andeler	3 072 705	80 849	
2.19	Premieavvik	61 848 664	45 587 517	
2.10	Kasse, postgiro, bankinnskudd	220 712 286	269 013 652	
Sum eiendeler		3 221 370 808	3 110 205 935	
Egenkapital og gjeld				
2.5	Egenkapital	-610 379 172	-550 175 800	
2.56	Disposisjonsfond	-45 698 642	-30 561 551	
2.51	Bundne driftsfond	-35 856 512	-28 311 731	
2.53	Ubundne investeringsfond	-24 149 996	-26 104 318	
2.55	Bundne investeringsfond	-29 632 556	-36 068 960	
2.581	Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	4 940 154	4 940 154	
2.580	Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	0	0	
2.5950	Regnskapsmessig overskudd (mindreforbruk)	-14 729 712	-9 373 638	
2.5900	Regnskapsmessig underskudd (merforbruk)	0	0	
2.5960	Udisponert i investeringsregnskapet	0	0	
2.5970	Udekket i investeringsregnskapet	12 407 074	0	
2.5990	Kapitalkonto	-477 658 983	-424 695 756	
Gjeld:				
2.4	Langsiktig gjeld	-2 425 445 463	-2 376 061 598	
2.40	Penjonsforpliktelse	-1 282 215 434	-1 196 349 197	
2.41-2.42	Ihenderhaverobligasjonslån	0	0	
2.43-2.44	Sertifikatlån	-920 000 000	-953 000 000	
2.45-2.49	Andre lån	-223 230 030	-226 712 401	
2.3	Kortsiktig gjeld	-185 546 173	-183 968 536	
2.31	Kassekredittlån	0	0	
2.32	Annen kortsiktig gjeld	-185 546 173	-183 968 536	
2.39	Premieavvik	0	0	
Sum egenkapital og gjeld		-3 221 370 809	-3 110 205 935	
Memoriakonti				
2.9	Memoriakonto	0	0	
2.9100	Ubrukte lånemidler	59 987 831	92 950 939	
2.9999	Motkonto for memoriakontiene	-59 987 831	-92 950 939	

KOMMENTARER TIL BALANSEN 2014

Punkt 1 - Mellomregnskap mellom Mandal kommune og selskap som kommunen fører regnskap for:

For disse firmaene er det ikke mellomværende 31.12.2014.

Punkt 2 - Fond Agder Energi-midler

Midler fra salg av Agder Energ-aksjer, står på ubundet investeringsfond, med en rest på 11 625 715,-. Avkastning er inntektsført i driftsregnskapet. Midlene har vært plassert i bank, men i 2012 ble 100 mill. brukt til ekstraordinære avdrag på lån. Ved omklassifisering av Obligasjonsforetaket III fra anleggsmidler til omløpsmidler i 2014, ble 3 millioner tilbakeført til dette fondet.

Punkt 3 - Drifts- og anleggsmidler - aktivering og avskrivning

Anskaffelse av drifts- og anleggsmidler med anskaffelseskost på mer enn kr 100 000,- og levetid over 3 år er aktivert, og avskrives ihht. Gjeldende avskrivningsregler. Varige driftsmidler aktiveres etter anskaffelseskost. Avskrivningsgrunnlaget er historisk kostpris.

Punkt 4 - Påløpte, ikke betalte renter og avdrag

Kommunens renteutgifter og avdragsutgifter er periodisert. Påløpte, ikke betalte renter pr 31.12.2014 er utgiftsført i driftsregnskap mot kortsiktig gjeld. Beregnet påløpt avdrag på avdragsfrie obligasjonslån er utgiftsført i driftsregnskapet (og blir justert i forhold til låneoptak/nedbetaling av lån i 2015).

Punkt 5 - Bundne driftsfond tilhørende kommunale samarbeid:

Konto	Konto (T)	Beløp
95100132	SLT - kriminalitetsforebygging Lindesnesregionen	-32 993,88
95100331	LRMS - Legevaktjenesten - gavefond Sørlandets sykehus	-142 475,17
95100332	LRMS - Legevaktjenesten - gave fra SFO	-2 280,00
95100375	Foreldrekonfliktprosjekt Barnevern Sør	-111 677,00
95100380	LRMS - Gave fra Nygaards legat	-15 700,00
95100382	LRMS - Mindreforbruk 2014	-1 120 663,77
95100385	Lindesneslosen/-fondet/-rådet	-150 000,00
95100386	Barnefattigdomsmidler Lindesneslosen NAV	-800 675,89
95100563	Talentutvikling Lindesnes- og Listerregionen	-75 009,77
		-2 451 475,48

Note nr. 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året, som vedrører kommunens virksomhet, fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet, gjøres ikke. Unntatt er tilskudd ressurskrevende brukere i 2007, der det ble endret prinsipp fra kontantprinsippet, til anordningsprinsippet. Dette er ført på konto i balansen i henhold til gjeldende forskrift.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger regnskapsføres brutto, også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet for 2013, enten de er betalt eller ikke (anordningsprinsippet).

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Ubrukt del står registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunkt for regnskapsavleggelsen, anslås et beløp, hvis dette kan estimeres rimelig sikkert.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk for kommunene. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje, er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS nr. 4, Avgrensning mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå, utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet, utover standarden ved anskaffelsen, utgiftsføres i investeringsregnskapet, og aktiveres som anleggsmiddel i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50, med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån, jfr KL § 50 nr. 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er anskaffet/tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående, er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende på det tidspunkt gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyr, provisjon mv), samt over- og underkurs er finansutgifter og -inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld, etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukebetalinger beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003, og ny veileder som trådte i kraft i 2013.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetalinger etter selvkostprinsippet, følges samme retningslinjer.

Leie-/leasingavtaler

Avtaler om leie/leasing av eiendeler behandles i henhold til Kommunal regnskapsstandard nr. 8. Finansiell leie/leasing av eiendeler balanseføres, og leasingutgiftene føres som renter og avdrag i driftsregnskapet. Ved avtale om operasjonell leie/leasing føres den årlige leien som ordinære leieutgifter i regnskapet.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene for mva-loven for tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet, krever kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet. Det er lovbestemt at 80% av mva-komp for utgifter i investeringsregnskapet, skal tilbakeføres som finansiering i investeringsregnskapet. Fra 2014 inntektsføres de direkte i investeringsregnskapet.

Note nr. 2 - PENSJONSFORPLIKTELSE, PENSJONSMIDLER OG PREMIEAVVIK

Mandal kommune har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK).

Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har også rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp til fond til dekning av fremtidige AFP-pensjoner. Kommunen dekker pensjonsforsikring for denne gruppen gjennom tilskudd til utjevningsordning i KLP og SPK.

I henhold § 13 i forskriften til årsregnskapet skal driftsregnskapet belastes for pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering.

Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsforsikringen, og det vil derfor normalt være en forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes som premieavvik, og skal inntektsføres eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen over de neste 15 årene. Avvik for 2011 og senere skal amortiseres over 10 år.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balanse som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Hovedstørrelser i regnskapstallene 2014: (beløp i hele tusen kr)

Balanseposter	31.12.2014	01.01.2014	Endring
Pensjonsmidler KLP	831 666	749 457	82 209
Pensjonsforpliktelser KLP	1 026 067	948 774	77 293
Pensjonsmidler SPK	161 220	150 008	11 212
Pensjonsforpliktelser SPK	220 394	210 888	9 506

Driftsregnskap	2014
Premieavvik KLP 2014 inntektsført	-18 825
Arbeidsgiveravgift av premieavvik KLP 2014 inntektsført	-2 654
Amortisering av tidl. års premieavvik KLP utgiftsført	4 907
Arbeidsgiveravgift av amortisert premieavvik KLP utgiftsført	692
Premieavvik SPK 2014 utgiftsført	3
Arbeidsgiveravgift av premieavvik SPK 2014 utgiftsført	1
Amortisering av tidl. års premieavvik SPK inntektsført	-337
Arbeidsgiveravgift av amortisert premieavvik SPK inntektsført	-48
Totalt inntektsført i driftsregnskapet 2014	-16 261

Mandal kommune har utgiftsført premie til pensjonsordningen som faktisk er innbetalt til KLP og SPK i driftsregnskapet 2014.

Innbetalt pensjonspremie til KLP er høyere enn den aktuarberegnete pensjonskostnaden i 2014 og avviket mellom premien og kostnaden på 21 479 tusen er ført som inntekt i driftsregnskapet. Premien betalt til SPK er imidlertid lavere enn beregnet kostnad, og avviket på 4 tusen er ført som en utgift i driftsregnskapet. (Inkl. arbeidsgiveravgift)

Netto utgiftsføring av premieavviket for KLP og SPK på får dermed innvirkning på årets driftsresultat.

Det er viktig å være oppmerksom på at inntekts-/utgiftsføring av avviket mellom pensjonspremie og pensjonskostnad ikke har en tilsvarende likviditetseffekt.

Inntektsført/utgiftsført premieavvik har vært amortisert over 15 år. Avvik opparbeidet fra og 2011 amortiseres over 10 år. Ny endring fra opparbeidet premieavvik fra 2014, er at dette amortiseres over 7 år.

I driftsregnskapet for 2014 er det utgiftsført kr 5,2 mill. i amortisering av tidligere års premieavvik som følge av at kommunen har innbetalt mer i pensjonspremie enn aktuarberegnete pensjonskostnader. Inntektsført premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift som skal amortiseres i 15/10/7 år fremover utgjør 61,8 kr mill. pr. 31.12.2014.

Dersom kommunen kommer i den stilling at et stort negativt premieavvik skal utgiftsføres samtidig med føring av høyt beløp i amortiseringsutgifter, får dette betydelig innvirkning på driftsresultatet for angjeldende år.

Amortiserte utgifter til føring i 2015 utgjør 8,3 millioner.

Note nr. 2 - PENSJONSFORPLIKTELSE, PENSJONSMIDLER OG PREMIEAVVIK

KOMMUNAL LANDSPENSJONSKASSE - KLP

Premieavvik 2014 - Pensjonsmidler/-forpliktelser

Årets pensjonskostnad	2014	2013
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	46 776 790	44 040 012
Rentekostnader av påløpt pensjonsforpliktelse	40 017 004	37 034 116
Brutto pensjonskostnad	86 793 794	81 074 128
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-36 047 169	-35 122 071
Netto pensjonskostnad ekskl. adm.kostnader	50 746 625	45 952 057
Sum amortisert premieavvik	4 907 241	4 301 079
Administrasjonskostnad	3 192 783	2 793 047
Samlet pensjonskostnad inkl. adm.kostnad	58 846 649	53 046 183
Årets premieavvik		
Innbetalt premie/tilskudd inkl. adm.kostnad	72 764 763	54 806 742
Administrasjonskostnad	-3 192 783	-2 793 047
Årets netto pensjonskostnad ekskl. adm.kostnad	-50 746 625	-45 952 057
Årets premieavvik	18 825 355	6 061 638
Arbeidsgiveravgift, 14,1% av premieavviket	2 654 375	854 691
Akkumulert og amortisert premieavvik		
Akkumulert premieavvik 31.12.13	43 855 146	42 094 587
Årets premieavvik	18 825 355	6 061 638
Sum amortisert premieavvik	-4 907 241	-4 301 079
Akkumulert premieavvik 31.12.14	57 773 260	43 855 146
Arbeidsgiveravgift av amortisert premieavvik	8 146 030	6 183 576
Estimatavvik 2014		
Estimatavvik forpliktelse	-1 000 000	36 826 271
Estimatavvik pensjonsmidler	-5 339 469	-7 687 121
Brutto estimatavvik	-6 339 469	29 139 150
Spesifisert pensjonsforpliktelse		
Påløpt pensjonsforpliktelse 31.12.2013	-948 773 937	-859 099 709
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-46 776 790	-44 040 012
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	-40 017 004	-37 034 116
Utbetalte pensjoner	28 749 536	28 226 171
Amortisert estimatavvik forpliktelser (balanseføres fullt ut fra 2011)	-19 249 133	-36 826 271
Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12.14 = UB	-1 026 067 328	-948 773 937
Spesifiserte pensjonsmidler		
Verdi av pensjonsmidler 31.12.2013	749 457 249	682 860 533
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	36 047 169	35 122 071
Premieinnbetaling ekskl. adm.kostnader	69 571 980	52 013 695
Utbetalte pensjoner	-28 749 536	-28 226 171
Amortisert estimatavvik midler (balanseføres fullt ut fra 2011)	5 339 469	7 687 121
Estimert pensjonsmidler 31.12.2014 = UB	831 666 331	749 457 249
pensjonsmidler - pensjonsforpliktelse	-194 400 997	-199 316 688
Arbeidsgiveravgift av nto pensjonsforpliktelse (sats 14,1%)	-27 410 541	-28 103 653
Økonomiske forutsetninger (i %)		
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	2,97 %	2,87 %
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp (G)	2,97 %	2,87 %
Forventet avkastning	4,65 %	5,00 %

SPK PREMIEAVVIK 2014 - Pensjonsmidler/-forpliktelse

Årets pensjonskostnad	2014	2013
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	13 187 260	12 470 808
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	7 969 490	7 631 412
Brutto pensjonskostnad	21 156 750	20 102 220
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-6 413 489	-5 981 914
Netto pensjonskostnad ekskl. adm.kostnader	14 743 261	14 120 306
Sum amortisert premieavvik	-337 259	-227 300
Administrasjonskostnad	371 134	348 418
Samlet pensjonskostnad inkl. adm.kostnad	14 777 136	14 241 424
Årets premieavvik		
Forfalt premie inkl. adm.kostnad	15 110 687	13 369 131
Administrasjonskostnad	-371 134	-348 418
Netto pensjonskostnad	-14 743 261	-14 120 306
Årets premieavvik	-3 708	-1 099 593
Arbeidsgiveravgift, 14,1% av premieavviket	-523	-155 043
Akkumulert og amortisert premieavvik 2014		
Akkumulert premieavvik 31.12.2013	-3 901 147	-3 028 854
Årets premieavvik	-3 708	-1 099 593
Sum amortisert premieavvik	337 259	227 300
Akkumulert premieavvik 31.12.14	-3 567 596	-3 901 147
Arbeidsgiveravgift av amortisert premieavvik	-503 031	-550 062
Årets estimatavvik 2014		
Estimatavvik forpliktelse	11 650 277	14 214 544
Estimatavvik pensjonsmidler	-9 940 787	-17 874 340
Brutto estimatavvik	1 709 490	-3 659 796
Spesifisert pensjonsforpliktelse		
Påløpt pensjonsforpliktelse 31.12.2013	-210 887 525	-204 999 849
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-13 187 260	-12 470 808
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	-7 969 490	-7 631 412
Utbetalte pensjoner	0	0
Amortisert estimatavvik forpliktelse (balanseføres fullt ut fra 2011)	11 650 277	14 214 544
Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12.14 = UB	-220 393 998	-210 887 525
Spesifiserte pensjonsmidler		
Verdi av pensjonsmidler 31.12.2013	150 007 529	148 879 242
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	6 413 489	5 981 914
Premieinnbetaling ekskl. adm.kostnader	14 739 553	13 020 713
Utbetalte pensjoner	0	0
Amortisert estimatavvik midler (balanseføres fullt ut fra 2011)	-9 940 787	-17 874 340
Estimert pensjonsmidler 31.12.2014 = UB	161 219 784	150 007 529
Netto balanseført pensjonsforpliktelse (før avgift)	-59 174 214	-60 879 996
Arbeidsgiveravgift av nto pensjonsforpliktelse	-8 343 564	-8 584 079
Økonomiske forutsetninger (i %)		
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	2,97 %	2,87 %
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp (G)	2,97 %	2,87 %
Forventet avkastning	4,35 %	4,35 %

PREMIEFOND:

Fellesordningen:

Inngående saldo 1.1.2014	45 989
Tilført fondet 2014, inkl. renter	5 231 990
Til dekning av premiebetaling	-5 202 608
Saldo pr. 31.12.2014	75 371

Sykepleierordningen:

Inngående saldo 1.1.2014	43 384
Tilført fondet 2014, inkl. renter	5 491 922
Til dekning av premiebetaling	-3 431 492
Saldo pr. 31.12.2014	2 103 814

Inngående saldo 1.1.2014	924
Tilført fondet 2014, inkl. renter	1 314
Til dekning av premiebetaling	-2 218
Saldo pr. 31.12.2014	20

Totalt godkrevet i regnskapet 2014, fra premiefond -8 636 318

Note nr. 3 - KAPITALKONTO

KAPITALKONTO			
Balanse 1.1		Balanse 1.1	-424 695 756,00
(underskudd i kapital)		(kapital)	
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	1 821 550	Aktivering av fast eiendom (inv. overf. til utstyr mv) og anlegg	-77 459 435
Nedskrivninger fast eiendom	9 878 417	Oppskrivning av fast eiendom	-6 243 360
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	42 268 883	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	-13 438 266
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	0	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	236 675	Kjøp av aksjer og andeler (KLP)	-2 111 343
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	15 966 534	Kjøp av andre aksjer og andeler	0
		Forskuttering MK	0
Finansiell leasing	0	Oppskrivning av aksjer og andeler	0
Salg av aksjer og andeler	3 000 000	Utlån formidlings/startlån	-29 022 723
Nedskrivning av aksjer og andeler	0	Utlån sosiale lån	-260 250
Avdrag på formidlings/startlån	12 646 153	Utlån egne midler	0
Avdrag på sosiale lån	139 664	Oppskrivning utlån	0
Mottatt tilbakebetaling forskuttering	315 000	Ekstraord. Avdrag forvaltningslån	-9 192 888
Nedskrivning utlån	0	Avdrag forvaltningslån	-1 894 012
Avskrivning sosial utlån	81 137	Avdrag på eksterne lån	-46 100 000
Avskrevet andre utlån	0	Ekstraordinært avdrag	-17 000 000
		Økte pensjonsmidler	-93 421 337
Økte pensjonsforpliktelser	86 799 864	Urealisert kursgevinst utenlandslån	0
Bruk av midler fra eksterne lån	42 306 307	Tapsdeling, nedskr. Lån Husbanken	-368 892
Bruk av midler fra eksterne lån formidlingslån	29 022 723	Reversing nedskrivning av fast eiendom	
Økt arb.g.avg. pensjonsforpliktelse	0	Reversing nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0
		Økt arb.g.avg. pensjonsforpliktelse	-933 628
Sum endringer	244 482 907		-297 446 133
Balanse 31.12		Balanse 31.12	
Kapitalkonto	-477 658 982	(underskudd i kapital)	

Note nr. 4 - ARBEIDSKAPITALEN

Kapittel	Balansen	31.12.2014	01.01.2014	Endring
2.1	Omløpsmidler	378 254 194	402 399 519	
2.3	Kortsiktig gjeld	-185 546 173	-183 968 536	
Endring arbeidskapital i balansen		192 708 021	218 430 983	-25 722 962
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler (+/-)				32 963 108
Sum endring for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet				7 240 146

Driftsregnskapet 2014		Investeringsregnskapet 2014		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
+ Sum inntekter 600 - 890	1 103 230 695	+ Sum inntekter 600 - 905	42 255 924	
- Sum utgifter 010 – 590, 690	1 079 644 147	- Sum utgifter 010 – 500, 690	91 222 941	
+ Avskrivninger 590	58 235 417			
+ Ekst. finans- innt./-transer 900-905, 909, 920	27 233 518	+ Eksterne finans. transer 910, 920, 929	87 290 182	
- Ekst. finans- utg./-transer 500, 509, 510, 520	80 917 538	- Eksterne finans. transer 510, 520, 529	59 220 966	
Sum/differanse	28 137 947	Sum/differanse	-20 897 801	7 240 146

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0

Note nr. 5 - EGENKAPITAL

Kapittel	Balansen	31.12.2014	01.01.2014	Endring
2.5	Egenkapital	-610 379 173	-550 175 800	
2.5990	Kapitalkonto	-477 658 983	-424 695 756	
Differanse		-132 720 190	-125 480 044	-7 240 146

Driftsregnskapet 2014		Investeringsregnskapet 2014		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
- Sum bruk av avsetninger, 930:960	18 261 722	- Bruk av tidligere års udisponert, 930	0	
- årets underskudd, 980	0	- Bruk av disposisjonsfond, 940	0	
		- Bruk av ubundne	6 055 080	
		- Bruk av bundne driftssfond, 950	100 000	
		- Bruk av bundne investeringsfond,	20 331 145	
		- Udekket i år, 980	12 407 074	
+ Sum avsetninger, 530:570	31 669 957	+ Inndekking av tidligere års udekket, 530	0	
+ årets overskudd, 580	14 729 712	+ Avsetning til ubundne investeringsfond, 548	4 100 757	
- Overføring til invest. regnskapet, 570	0	+ Avsetning til bundne investeringsfond, 550	13 894 741	
		+ Udisponert i år, 580	0	
Sum/differanse	28 137 946	Sum/differanse	-20 897 801	7 240 146

Avstemming mellom	Beløp
Differanse	0

Note nr. 6 - ANLEGG OG LANGSIKTIG GJELD

Kapittel	Balansen	31.12.2014	01.01.2014	Endring
2.2	Anleggsmidler (+ v/økning)	2 843 116 615	2 707 806 415	135 310 200
2.4	Langsiktig gjeld (inkl. pensjonforpl.) (- v/økning)	-2 425 445 463	-2 376 061 598	-49 383 865
Differanse				85 926 335
2.9100	Memoriakonto for ubrukte lånemidler (+ økning / - reduksjon)			-32 963 108
Sum endring i balansen (beregnet endring kapitalkonto)				52 963 227

Kapittel	Balansen	31.12.2014	01.01.2014	Endring
2.5990	Kapitalkonto	-477 658 983	-424 695 756	-52 963 227

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0

Note nr. 7 - GARANTIER GITT AV KOMMUNEN

NOTE Garantier gitt av kommunen – nedkvittert per 31.12		
Garanti gitt til	Garantibeløp pr 31.12	Garantien utløper
Agder Energi AS	0	Mars 2013
Mandal Parkering AS	2 700 000	2019
Mandal Parkering AS	9 834 080	2039
Mandal Parkering AS	3 333 000	2042
Brannvesenet Sør IKS	439 273	2031
Sum garantier	16 306 353	

Brannvesenet Sør IKS:

Deltakerkommunene har garantert for et lån på 3 millioner. Mandal kommunes del er 28,65%. Pr. 31.12.2014 er lånet 1 533 240,-, og Mandal kommunes del blir da kr 439 273,-.

Note nr. 8 - FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Aktiva klasse	Eierandel	Bokført verdi	Bokført verdi
		Pr. 31.12.2014	Pr. 31.12.2013
Obligasjonsforetaket III AS	Se note 9	0	3 000 000
Egenkapitalinnskudd KLP		22 301 336	20 189 993
Agder Museum IKS - andel	5 %	50 000	50 000
Aksjer Agder Energi A/S	2 %	161 000 000	161 000 000
Imø Verksted A/S, 500 aksjer pålyd kr 1.000	100 %	500 000	500 000
Maren A/S, 1430 aksjer (Stemmeandel 50%)	71,50 %	715 000	715 000
Mandal Parkering A/S	100 %	1 000 000	1 000 000
Halse Eiendom A/S	100 %	2 877 565	2 877 565
Vigelands Hus AS - aksjer	22,06 %	150 000	150 000
Lindesnesregionen Næringshave A/S - aksjer	19,60 %	750 000	750 000
Malmø Hotell AS	100,00 %	7 980 466	7 980 466
Malmø Utvikling - Felt 03 AS	100,00 %	2 931 054	2 931 054
Malmø Utvikling - Felt 05 AS	100,00 %	1 344 357	1 344 357
Malmø Utvikling - Felt 06 AS	100,00 %	4 965 008	4 965 008
Vyvi A/S, 7 aksjer pålyd. Kr 3.500	7 aksjer pålyd. kr 3.500	24 500	24 500
Varodd AS, 244 aksjer pålyd. 100,-	1,47 %	24 400	24 400
Holum Vannverk AL	32 andeler pålyd. Kr 1.000	32 000	32 000
Biblioteksentralen A/L	4 andeler pålyd. Kr 1.200	4 800	4 800
Studenthybler Sogn	3 andeler pålyd. Kr 8.000	24 000	24 000
Studenthybel Fantoft	2 andeler pålyd kr 8.000	16 000	16 000
Borettslag Buråsen	10 adeler pålyd kr 1.000	10 000	10 000
Foreningen Nordens Hus	1 andel pålyd. Kr 500	500	500
DES-klubben 10 leiligheter		3 191 610	3 191 610
Sum		209 892 596	210 781 253

Spesifikasjon fisjonering Halse Eiendom A/S

Fisjon Halse Eiendom A/S	Balanse pr. 1.1.13	Balanseverdi 31.12.13	Endring
Halse Eiendom A/S	2 877 565	2 877 565	0
Malmø Hotell As	7 980 466	7 980 466	0
Malmø Utvikling - Felt 03 AS	2 931 054	2 931 054	0
Malmø Utvikling - Felt 05 AS	1 344 357	1 344 357	0
Malmø Utvikling - Felt 06 AS	4 965 008	4 965 008	0
AKSJER OG ANDELER	20 098 450	20 098 450	0

Det ble i 2010 opprettet 4 nye aksjeselskap, med Mandal kommune som 100% aksjonær. Disse ble opprettet ved utfisjonering fra Halse Eiendom AS. Balanseverdier ble overført i 2010, totalverdien er uendret, og anskaffelseskost ved opprettelsen er valgt som verdisettelse.

Aktiviteten i Halse Eiendom er redusert. Men man vurderer tomteverdien så høy at bokført aksjeverdi anses å kunne bli stående i balansen.

Note nr. 9 - FINANSIELLE OMLØPSMIDLER

Aktiva klasse	Markeds- verdi	Bokført verdi 31.12.2014	Årets resultatførte verdiendring
Aksjer:			
Orkla ASA A-aksjer (700 à 51,15)	35 805	35 805	2 919
Storebrand ASA Ordinære (1250 à 29,52)	36 900	36 900	-11 063
Sum	72 705	72 705	-8 144

Orkla ASA A-aksjer har i 2014 gitt et utbytte på kr. 1.750,-.

Debitor (utsteder)	Gjenværende løpetid	Markeds- verdi	Bokført verdi	Årets resultat- førte over/ underkurs	Anskaff.-- kost	Salg
Obligasjonsforetaket III	1 år	-	3 000 000	0	3 000 000	0
		-	3 000 000	0	3 000 000	0

Gjenværende løpetid viser hvor lang tid det er igjen til obligasjonen blir innfridd.
Obligasjonen ble finansiert ved bruk av Agder-Energi fondet og aktivert som anleggsmiddel ved anskaffelsen.
Denne posten er omklassifisert fra anleggsmiddel til omløpsmiddel i 2014, i hht. ny anbefaling.
I den forbindelse er kjøpssummen inntektsført i inntektsført i investeringsfondet, og tilbakeført til Agder-Energi fondet
Det er sannsynlig at vi får igjen hovedstol ved innløsning til forfall.

	Opprinnelig	Nåværende
Rating	A2	Ikke rating
EK-buffer	7,25	3,21
Referansekreditter	110	105

Postene er gjennomgått, og vurderes å være tilstede, og at verdien er reell.

Kommunens eksponering i markedet og fordeling av plasseringen på aktivaklasser er innenfor de vedtatte rammer i henhold til kommunens finansreglement.

Finansiell markedsrisiko

Markedsrisiko	Risikoen for tap som følge av endringer i priser og kurssvingninger i de markedene kommunene er eksponert, herunder:
Renterisiko	Renterisiko representerer risikoen for at verdien på lån og plasseringer i rentebærende verdipapirer endrer seg når renten endrer seg. Går renten opp, går verdien av plasseringer i rentebærende verdipapirer ned (og
Likviditetsrisiko	Likviditetsrisiko representerer faren for at midler ikke kan transformeres til kontanter i løpet av en rimelig tidsperiode.
Valutarisiko	Valutarisiko representerer risikoen for tap pga. kurssvingninger i
Systematisk risiko i aksjemarkedet (generell markedsrisiko)	Systematisk risiko er forbundet med sannsynligheten for at det aktuelle aksjemarkedet vil stige eller falle - både på kort og lang sikt.
Usystematisk risiko i aksjemarkedet (selskapsrisiko)	Usystematisk risiko er forbundet med risikoen for at verdien av det aktuelle investeringsobjekt (selskap) en investerer i, vil stige eller falle i forhold til verdien på markedet - både på kort og lang sikt.

Postene er gjennomgått, og vurderes å være tilstede, og at verdien er reell.

Note nr. 10 FOND

Kapittel	Balansen	31.12.2014	01.01.2014	Endring
2.56	Disposisjonsfond	-45 698 642	-30 561 551	
2.55	Bundne invest. fond	-29 632 556	-36 068 960	
2.53	Ubundne invest. fond	-24 149 996	-26 104 318	
2.51	Bundne driftsfond	-35 856 512	-28 311 731	
Sum	Fond	-135 337 706	-121 046 560	-14 291 146

Driftsregnskapet		Investeringsregnskapet		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
940	0	940 + 948	6 055 080	
540	15 137 091	548	4 100 757	
Differanse	15 137 091	Differanse	-1 954 323	13 182 769
950	8 888 084	950	100 000	
550	16 532 866	958	20 331 146	
		550	13 894 741	
Differanse	7 644 782	Differanse	-6 536 405	1 108 377
Endring drifts- og investeringsregnskapet				14 291 146

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0

Avsetninger og bruk av avsetninger

Disposisjonsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2014	-30 561 551
Avsetninger til fondet	-15 137 091
Bruk av fondet i driftsregnskapet	0
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	0
Beregnet beholdning 31.12.2014	-45 698 642
Beholdning fra balanse 31.12.2014	-45 698 642
Differanse	0

Ubundne investeringsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2014	-26 104 318
Avsetninger til fondene	-4 100 757
Bruk av fondene	6 055 080
Beregnet beholdning 31.12.2014	-24 149 996
Beholdning fra balanse 31.12.2014	-24 149 996
Differanse	0

Bundne driftsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2014	-28 311 731
Avsetninger til fondene	-16 532 866
Bruk av fondet i driftsregnskapet	8 888 084
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	100 000
Beregnet beholdning 31.12.2014	-35 856 512
Beholdning fra balanse 31.12.2014	-35 856 512
Differanse	0

Bundne investeringsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2014	-36 068 960
Avsetninger til fondene	-13 894 741
Bruk av fondene	20 331 146
Beregnet beholdning 31.12.2014	-29 632 556
Beholdning fra balanse 31.12.2014	-29 632 556
Differanse	0

Fri egenkapital til drift:	
DRIFTSREGULERINGSFOND PR 1.1.2014	30 561 551
Årets regnskapsmessige mindreforbruk	14 729 712
Tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0
Avsatt til disposisjonsfond:	15 137 091
Herav: VEDTATT AV BYSTYRET, 1A:	
Budsjettert avsetning til fond, mindreforbruk 2013	6 556 638
Budsjettert avsetning til fond, mindreforbruk 2013 - integreringstilskudd	2 817 000
Avsatt integr.tilskudd over budsjettert bruk 2014	5 763 453
FRA ENHETENE, DELEGASJONSREGLEMENT, 1B:	
Ikke brukt av integreringstilskuddet	
Disponert del av disposisjonsfond	0
VEDTATT AV BYSTYRET, 1A:	
Budsjettert bruk av disp.fond 1A	
FRA ENHETENE, DELEGASJONSREGLEMENT, 1B:	
Fond til disp. etatene	
FRI EGENKAPITAL TIL DRIFT 31.12.2014	60 428 354

Fri egenkapital til investering:	
UBUNDET INVESTERINGSFOND PR 1.1.2014	26 104 318
Udisponert i investeringregnskapet i år	0
Udekket i investeringsregnskapet i år	-12 407 074
Budjettert bruk av ubundet fond til investering	-6 055 080
Omklassifisering Obligasjonsforetaket III	3 000 000
Flyttet til bundne fond direkte i balansen	1 100 757
Disponert del av ubundet investeringsfond	0
FRI EGENKAPITAL TIL INVESTERING 31.12.2014	11 742 921
Herav saldo AE-fond: (Tilbakeført 3 mill, omklassifisering Obl. foretaket III	11 625 715

Note nr. 11- Interkommunalt samarbeid og IKS 2014

Tekst	Brannvesenet Sør IKS	
	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Mandal kommune (kontorkommunen)		-10 866 263,00
Overføring fra Lindesnes kommune (deltaker)		-3 253 040,00
Overføring fra Marnardal kommune (deltaker)		-1 814 080,00
Overføring fra Audnedal kommune (deltaker)		-1 415 000,00
Overføring fra Åseral kommune (deltaker)		-1 169 380,00
Overføring fra Hægebostad kommune (deltaker)		-1 422 340,00
Overføring fra Farsund kommune (deltaker)		-7 420 820,00
Overføring fra Lyngdal kommune (deltaker)		-5 568 000,00
Overføring fra Kvinesdal kommune (deltaker)		-4 391 600,00
Overføring fra Flekkefjord kommune		
Overføring fra Sirdal kommune		
Resultat av overføringer		-37 320 523
Ref. sykelønn/fødselspenger/leieinntekter		-1 067 653
Avskrivninger	1 321 160	-1 321 160
Bruk av ubundne driftsfond		-101 621
Bruk av mindreforbruk 2013		-849 585
Bruk av bundne fond		0
Andre inntekter av virksomheten		-7 213 717
Diftsutgifter	43 338 415	
Resultat av virksomheten	-3 214 685	
Disponering av resultatet		
Dekning av tidligere års merforbruk	0	
Overføring til investeringsregnskapet	0	
Avsetning til bundet driftsfond	204 397	
Avsetning til ubundet driftsfond	849 585	
Overført til neste driftsår	0	
Regnskapsmessig mindreforbruk	-2 160 703	

Tekst	Risøbank IKS	
	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Mandal Kommune		-250 000
Overføring fra fylkeskommunen		-250 000
Resultat av overføringer		-500 000
Ref. sykelønn/fødselspenger/leieinntekter		0
Bruk av tidligere års mindreforbruk		-105 486
Avsetning til disposisjonsfond	105 486	
Avsetning til bundet driftsfond	0	
Andre inntekter av virksomheten		-366 498
Diftsutgifter	756 119	
Resultat av virksomheten		-110 379
Disponering av resultatet		
Overført til investeringsregnskapet	5 789	
Overført til neste driftsår	0	
Regnskapsmessig mindreforbruk	-104 590	

Tekst	Barnevern Sør	
	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Lindesnes kommune (deltaker)		-13 100 794
Overføring fra Marnardal kommune (deltaker)		-4 709 934
Overføring fra Åseral kommune (deltaker)		-2 702 967
Ref. fra NAV		-21 443
Overføring fra andre kommuner		-483 243
Tilfeldige inntekter		-12 682
Statstilskudd		-12 560 071
Resultat av overføringer		-33 591 133
Ref. sykkelønn/fødselspenger/leieinntekter mv		-743 948
Bruk av bundne driftsfond		
Avsetning til bundet driftsfond		
Driftsutgifter eks. mva-komp.	63 011 785	
Resultat av virksomheten	63 011 785	-34 335 081
Disponering av resultatet		
Tilbakeført deltaker kommunene	0	
Overført til neste driftsår	0	
Mandal kommunes del	28 676 704	

Tekst	Lindesnesregionens medisinske senter	
	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Lindesnes kommune (deltaker)		-959 742
Overføring fra Marnardal kommune (deltaker)		-454 642
Overføring fra Audnedal kommune (deltaker)		-190 291
Overføring fra Åseral kommune (deltaker)		-102 874
Ref. fra NAV		-86 003
Overføring fra andre kommuner		-457 000
Tilfeldige inntekter		-155 743
Statstilskudd		-224 287
Resultat av overføringer		-2 630 582
Ref. sykkelønn/fødselspenger/leieinntekter mv		-43 050
Bruk av bundne driftsfond		
Avsetning til bundet driftsfond		
Driftsutgifter eks mva komp	4 693 606	
Resultat av virksomheten	4 693 606	-2 673 632
Disponering av resultatet		
Tilbakeført deltaker kommunene	0	
Overført til neste driftsår	1 150 164	
Mandal kommunes del	3 170 138	

Interkommunalt arkiv i Vest-Agder IKS	Eierandel	Tilskudd/kjøp
	11,11 %	
		574 331

Vest-Agder Museet IKS	Eierandel	Tilskudd/kjøp
	5,00 %	
Tilskudd Vest-Agder Museet, avd. Mandal		631 350
Tilskudd til Vigeland Hus		225 000
Refusjoner fra Vest-Agder Museet IKS		105 795
Kjøp fra Vest-Agder Museet IKS		79 490

Kommunerevisjonen Vest, Vest-Agder IKS	Eierandel	Tilskudd/kjøp
	16,70 %	
Revisjon Mandal kommune 2014		1 164 500
Kontrollutvalgssekretæriat		114 000
Revisjon Sjømannshjemmet		4 725
Revisjon Mandal frivillighetssentral		2 275
Revisjon Legater		13 680

Skatteoppkrever i Mandal/Marnardal	Eierandel	Tilskudd/kjøp
	100,00 %	

Note nr. 12 - Fordringer og gjeld til kommunale foretak, IKS og samarbeid

Tekst	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
Kommunens samlede fordringer	2 169 924,90	2 168,00	222 300,00	257 699,54
Herav fordring på:				
Risøbank IKS	37 000,00	2 168,00	222 300,00	109 550,79
Mandal Havnevesen KF	55 832,00	0,00	0,00	0,00
Brannvesenet Sør IKS	0,00	0,00	0,00	3 665,06
Kirkelig fellesråd	0,00	0,00	0,00	85 249,76
Barnevern Sør	1 745 994,90	0,00	0,00	59 233,93
Landbrukskontoret - Marnardal	115 098,00	0,00	0,00	0,00
Lindesnesregionens Medisinske senter (LRMS)	216 000,00	0,00	0,00	0,00
Kommunens samlede gjeld	620 232,00	0,00	904 748,00	586 273,18
Herav kortsiktig gjeld til:				
Brannvesenet Sør IKS	72 125,00	0,00	904 748,00	0,00
Landbrukskontoret - Lindesnes	530 441,00	0,00	0,00	586 038,00
Mandal Havn KF	17 666,00	0,00	0,00	235,18
Lindesnesregionens Medisinske senter (LRMS) -bundne fond	1 294 918,90	0,00	0,00	0,00

Note nr. 13 - Selvkosttjenester

Selvkostområde VANN	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-11 189 196	-11 250 288	-11 519 002
Direkte kostnader	7 550 466	7 420 689	7 682 915
Indirekte kostnader	385 031		215 592
Kalkulert renteinntekt selvkostfond	-68 176		-63 236
Netto kapitalkostnader	3 342 977	3 972 000	3 315 521
Underskudd	21 101	142 401	-368 211
Selvkostandel	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Disponering fra bundet selvkostfond	21 101	142 401	368 211
Saldo selvkostfond 31.12	2 567 404	2 446 104	2 588 505

(alle beregninger eks mva)

Pr. 31.12.2014 er kr. 553 628,- av selvkostfondet eldre enn 5 år. Det er budsjettet med å bruke dette i 2015.

Selvkostområde AVLØP	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-24 311 937	-21 813 577	-24 562 609
Direkte kostnader	13 847 157	15 825 812	15 400 479
Indirekte kostnader	526 662		395 856
Kalkulert rente selvkostfond	-137 972		-58 593
Netto kapitalkostnader	6 602 663	6 621 865	6 319 688
Overskudd	-3 473 427	634 100	-2 505 179
Selvkostandel	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Disponering til bundet selvkostfond	3 473 427	634 100	2 505 179
Saldo selvkostfond 31.12	6 953 906	4 114 579	3 480 479

(alle beregninger eks mva)

Selvkostområde KART/DELINGSFORR.	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-2 309 810	-2 025 000	-1 491 112
Øvrige driftsinntekter	-125 303		-165 031
Direkte kostnader	1 973 330	1 514 539	1 825 910
Indirekte kostnader	211 092		211 844
Netto kapitalkostnader	108		590
Overskudd	-250 583	-510 461	382 201
Selvkostandel	100,00 %	133,70 %	81 %
Overskudd avsatt til bundet selvkostfond	250 583	510 461	-382 201

Selvkostområde PLANSAKSBEHANDLING	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-1 644 890	-1 792 650	-1 597 340
Øvrige driftsinntekter	-226 158		-96 481
Direkte kostnader	1 818 963	1 567 494	1 673 830
Indirekte kostnader	303 407		237 256
Netto kapitalkostnader	129		514
Underskudd	251 451	-225 156	217 779
Selvkostandel	97 %	114,36 %	89 %
Underskudd dekket av kommunens driftsmidler	-251 451	225 156	-217 779

Selvkostområde BYGGE-, DELINGS- OG SEKSJONERINGSBEHANDLING	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-3 444 780	-3 702 961	-4 358 667
Øvrige driftsinntekter	-69 418		-2 135
Direkte kostnader	5 120 511	4 563 906	4 611 842
Indirekte kostnader	632 950		686 844
Netto kapitalkostnader	332		1 432
Underskudd	2 239 595	860 945	939 286
Selvkostandel	69 %	81,14 %	82 %
Underskudd dekket av kommunens driftsmidler	-2 239 595	-860 945	-939 286

Selvkostområde FEIING	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-1 655 415	-1 609 538	-1 491 720
Direkte kostnader	1 558 631	1 547 058	1 433 050
Indirekte kostnader	0	0	0
Kalkulert renteinntekt selvkostfond	-740	0	-41
Netto kapitalkostnader	35 228	62 480	32 305
Overskudd (-)/underskudd (+)	-62 296	0	-26 405
Selvkostandel	-104 %	100 %	-102 %
Avsetning til selvkostfond	-62 296	0	-26 405

Mandal kommune kjøper feietjenester fra Brannvesenet Sør IKS, som foretar selvkostberegning i forhold til sitt regnskap. Mandal kommune har indirekte kostnader til faktureringen mv. som ikke blir med i beregningen.

Selvkostområde RENOVASJON	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-20 708 810		-17 005 000
Andre inntekter	-102 302		-296 000
Direkte kostnader	15 516 571		16 666 000
Indirekte kostnader	0		0
Gevinst salg anleggsmiddel	-65 045		0
Netto kapitalkostnader	1 544 292		1 389 000
Overskudd	-3 815 295		754 000
Selvkostandel	122 %		100 %
Bruk/avsetning bundet selvkostfond	3 979 482		-754 000
Subsidiering	0		0

(alle beregninger eks mva)

Selvkostområde SLAM	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-3 602 812		-3 275 459
Andre inntekter	0		0
Direkte kostnader	3 419 761		3 622 582
Indirekte kostnader	0		0
Netto kapitalkostnader	17 768		-2 593
Overskudd	-165 283		344 531
Selvkostandel	100,00 %		100 %
Bruk/avsetning bundet selvkostfond	181 034		-344 530
Subsidiering	0		0

(alle beregninger eks mva)

Kommunes renovasjonstjenester utføres av MAREN AS som er et heleid interkommunalt renovasjonsselskap for Mandalsregionen. Selvkostberegning for husholdningsavfall blir foretatt av MAREN AS.

Selskapets hovedkontor og deponi er på Brennevinsmyra i Mandal kommune. Ovenstående tabell refererer seg til et tilleggsgebyr som innkreves ifm pålagt utbedring, kontroll og vedlikehold av tidligere kommunale deponier i Paradisbukta og på Vestnes i Mandal kommune.

Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Etterkalkyle 2014

Mandal kommune har utarbeidet etterkalkyle for betalingstjenester i henhold til Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, februar 2014). Kommunen benytter selvkostmodellen Momentum SelvkostKommune.

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som eksemplet under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

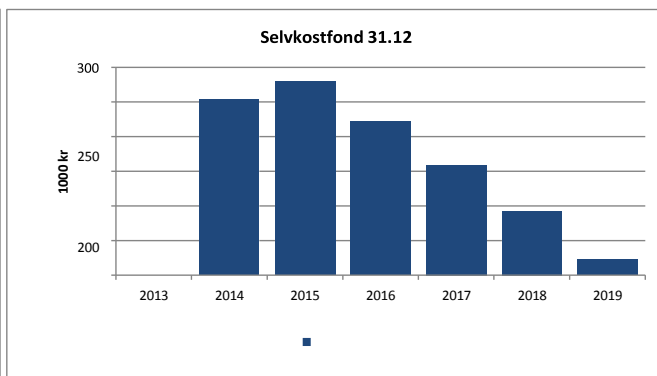
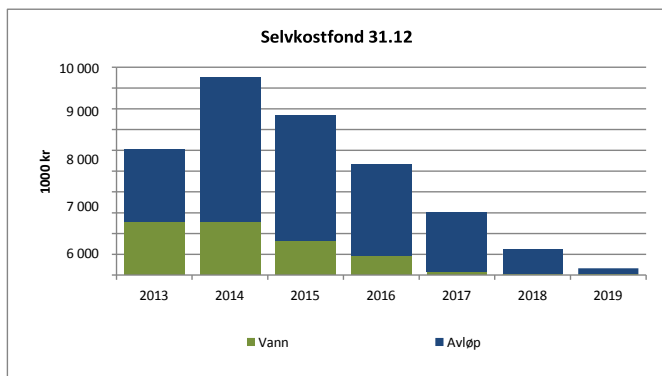
Forskjeller mellom kommunens regnskap og selvkostregnskapet	Regnskapsresultat	Selvkostkalkyle
Gebyrinntekter	8 800 000	8 800 000
Øvrige driftsinntekter	20 000	20 000
Driftsinntekter	8 820 000	8 820 000
Direkte driftsutgifter	5 700 000	5 700 000
Avskrivningskostnad	1 750 000	1 580 000
Kalkulatorisk rente	0	1 140 000
Indirekte driftsutgifter (netto)	0	240 000
Driftskostnader	7 450 000	8 660 000
Resultat	1 370 000	160 000

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt henførte indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Ved beregning av kalkulatoriske avskrivninger skal det i selvkostberegningene gjøres fratrukk av fremmedfinansiering. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng. I 2014 var denne lik 2,68 %.

Retningslinjene fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i selvkostgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2014 i sin helhet være disponert innen 2019.

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen også utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Forkalkylene gir grunnlaget for kommunens gebyrsatser. Ved budsjettering er det en rekke usikre faktorer, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling av antall brukere og generell etterspørsel. I tillegg til å overholde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetning om minst mulig svingninger i de kommunale gebyrene.

Samlet etterkalkyle 2014

Etterkalkylene for 2014 er basert på regnskap datert 4. februar 2015.

Etterkalkyle selvkost 2014	Vann	Avløp	Totalt	
Gebyrinntekter	11 129 752	24 263 769	35 393 521	
Øvrige driftsinntekter	59 444	48 168	107 612	
Driftsinntekter	11 189 196	24 311 937	35 501 133	
Direkte driftsutgifter	7 550 659	13 847 157	21 397 816	
Avskrivningskostnad	2 247 580	4 527 860	6 775 440	
Kalkulatorisk rente (2,68 %)	1 095 397	2 074 803	3 170 200	
Indirekte netto driftsutgifter	384 660	525 916	910 576	
Indirekte avskrivningskostnad	171	334	505	
Indirekte kalkulatorisk rente (2,68 %)	523	994	1 517	
Driftskostnader	11 278 989	20 977 065	32 256 054	
+/- Korrigerings av tidligere års feil i kalkyle	0	0	0	
Resultat	-89 793	3 334 873	3 245 080	
Kostnadsdekning i %	99,2 %	115,9 %	110,1 %	
Selvkostfond 01.01	2 588 505	3 480 478	6 068 983	
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-89 793	3 334 873	3 245 080	
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (2,68 %)	68 169	137 964	206 133	
Selvkostfond 31.12	2 566 881	6 953 315	9 520 196	
Etterkalkyle selvkost 2014	Reguleringsp laner	Bygge- og eierseksj- saker	Kart og oppmåling	Totalt
Gebyrinntekter	1 644 890	3 444 780	2 309 810	7 399 480
Øvrige driftsinntekter	226 158	69 418	125 303	420 879
Driftsinntekter	1 871 048	3 514 198	2 435 113	7 820 359
Direkte driftsutgifter	1 818 963	5 120 511	1 973 330	8 912 804
Indirekte netto driftsutgifter	303 591	633 426	211 244	1 148 261
Indirekte avskrivningskostnad	115	296	96	507
Indirekte kalkulatorisk rente (2,68 %)	14	36	12	62
Driftskostnader	2 122 683	5 754 269	2 184 681	10 061 633
+ Tilskudd/subsidiering	-251 635	-2 240 072	0	-2 491 707
Resultat	0	0	250 432	250 432
Kostnadsdekning i %	88,1 %	61,1 %	111,5 %	77,7 %
Fremførbart underskudd 01.01	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	0	250 432	250 432
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (2,68 %)	0	0	3 356	3 356
Selvkostfond 31.12	0	0	253 788	253 788

Etterkalkylen for 2014 er utarbeidet i samarbeid med Momentum Selvkost AS som har mer enn 11 års erfaring med selvkostproblematikk og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost. Selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune benyttes av flere enn 200 norske kommuner.

Note nr. 14 - SPESIFIKASJON REGSKAPSMESSIG MER-/ MINDREFORBRUK DRIFT

Regnskapsmessig merforbruk	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013	Budsjett 2013
Tidligere opparbeidet merforbruk	0	0	0	0
Årets inndekking av merforbruk	0	0	0	0
Nytt merforbruk i regnskapsåret	0	0	0	0
Totalt merforbruk til inndekking	0	0	0	0

Regnskapsmessig mindreforbruk	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013	Budsjett 2013
Tidligere opparbeidet mindreforbruk	-9 373 638	-9 373 638	-25 689 551	-25 689 551
Årets disponering av mindreforbruk	9 373 638	9 373 638	25 689 551	25 689 551
Nytt mindreforbruk i regnskapsåret	-14 729 712	52	9 373 638	6 784
Totalt mindreforbruk til avsetning	-14 729 712	52	9 373 638	6 784

Note nr. 15 - SPESIFIKASJON UDEKKET/ DISPONIBELT INVESTERINGSREGSKAPET

Regnskapsmessig udisponert	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013
Tidligere opparbeidet udisponert	0	0	0
Årets disponering	0	0	0
Nytt udisponert i regnskapsåret	0	0	0
Totalt udisponert til disponering	0	0	0

Regnskapsmessig merforbruk	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013
Tidligere opparbeidet udekket	0	0	0
Årets avsetning til inndekking	0	0	0
Nytt udekket i regnskapsåret	12 407 074	0	0
Totalt udekket til inndekking	12 407 074	0	0
Resterende antall år for inndekking	1	0	0

Note nr. 16 - Kommunens skatteinntekter og rammetilskudd 2012-2014

(-tall i hele tusen kroner)

	Regnskap	Økning	Regnskap	Økning	Regnskap	Økning
	2014	%	2013	%	2012	%
Skatteinntekter	313 328	1,56 %	308 529	5,16 %	293 391	5,34 %
Rammetilskudd	423 265	5,40 %	401 590	4,43 %	384 566	14,50 %
Sum skatter/rammetilskudd	736 593	3,73 %	710 119	4,74 %	677 957	10,35 %

NØKKELTALL

	2014	2013	2012
Skattedekningsgrad	30,68	32,47	30,61

Viser hvor stor del av kommunens driftsutgifter (ekskl. rente-/avdragsutgifter og avskrivninger) som dekkes av skatteinntekter.

	2014	2013	2012
Skatte- og rammetilskuddsgrad	72,12	74,72	67,54

Viser hvor stor del av kommunens driftsutgifter (ekskl. rente-/avdragsutgifter og avskrivninger) som dekkes av skatter og statlig rammetilskudd.

Note nr. 17 - ANLEGGSMIDLER

Tekst	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Gruppe 6	Gruppe 7	Gruppe 8	SUM
	IT/kontor utstyr	Inventar	Maskiner/transp.midler (8 og 10 år)	Boliger/skoler idrettbygg (40 år)	Adm.bygg/institusjoner kulturbygg	VAR-anlegg (20 år)	Veier/ledn.nett VAR (40 år)	Eiendom (ikke avskrivninger)	
Anskaffelseskost	44 260 951	145 468 334	23 382 615	526 550 439	520 015 188	198 222 842	195 982 138	169 286 699	1 823 169 206
Akkumulerte avskrivninger	-39 274 621	-42 262 612	-12 358 101	-86 433 012	-52 515 547	-114 867 399	-17 113 689	0	-364 824 981
Tilgang i regnskapsåret	3 426 724	9 565 262	446 280	30 987 130	21 977 545	2 630 543	13 051 478	8 812 739	90 897 701
Avgang i regnskapsåret*				-1 304 288				-1 821 550	-3 125 838
Avskrivninger	-2 855 968	-13 110 566	-1 789 071	-13 537 281	-10 660 539	-11 314 705	-4 967 287		-58 235 417
Nedskrivninger /flytting mellom anleggsgrupper	-97 900		-138 775	-6 388 109	-2 186 020			6 243 360	-2 567 444
Reverserte nedskrivninger									0
Bokført verdi	5 459 186	99 660 420	9 542 948	449 874 879	476 630 627	74 671 281	186 952 640	182 521 249	1 485 313 227

Aleggsmidler - aktivering og avskrivning:

Anskaffelse av drifts- og anleggsmidler med anskaffelseskost på mer enn 100 000,-, og med en levetid på minst 3 år, er aktivert og avskrives i henhold til gjeldende avskrivningsregler. Varige driftsmidler aktiveres etter anskaffelseskost. Avskrivningsgrunnlaget er historisk kostpris.

SPESIFISERING AV NEDSKRIVNINGER/REVERSERING NEDSKRIVNINGER, OG FLYTTING MELLOM ANLEGGSGRUPPER	Nedskrivning/ flytting mellom anl.grupper	Flytting mellom anl.grupper
Kjøp bolig Orelunden - hus rives, flyttes til Gruppe 8 eiendom	-6 243 360	6 243 360
Innføring Helsenett - tilhører driftsregnskapet - nedskrives til 0,-	-36 250	
Aktivitetshuset Langgata - ikke lenger leieforhold/tilgang	-2 206 082	
Verksted/lager Skinsnes - revet	-30 000	
Heslansheimen - endre anl.grupp	-50 062	50 062
Kinomaskin - kastet	-78 700	
Skjærgårdstjenesten Kleven - flyttet	-60 075	
Kart/oppmålingsprogram - tidligere aktivert feil	-61 650	
Bygg kvalifiseringsenheten - bokført 2011 - ikke lenger med i plan	-94 687	
	-8 860 866	6 293 422
		-2 567 444

Note nr. 18 - AVDRAG PÅ GJELD

Avdrag	Budsjett 2014	Regnskap 2014	Regnskap 2013
Betalt avdrag (formidlingslån)	10 600 000	1 894 012	3 453 010
Ekstraordinært avdrag	17 000 000	17 000 000	9 000 000
Ekstraordinært avdrag - formidlingslån		9 192 888	5 969 495
Tapsført formidlingslån		292 501	255 797
Sum utgiftsført investering	27 600 000	28 379 401	18 678 302
Betalt avdrag løpende lån	46 100 000	10 684 012	6 428 152
Beregnet minste lovlige avdrag minus betalt løpende	0	35 415 988	41 665 922
Sum utgiftsført drift	46 100 000	46 100 000	48 094 074
Avdrag totalt, jfr. note avdrag	73 700 000	74 479 401	66 772 376
Tapsført forvaltningslån		292 501	255 797
Ikke budsjettet avdrag i investeringsregnskapet		9 192 888	9 422 505
Kommunen er innenfor lovens minstekrav til avdrag.			

FORENKLET MODELL MED TOMTER 2014	
Sum avskrivninger 2014 (inkl. estimat tomter)	63 924 013
Sum bokført verdi 01.01.2014	1 489 851 792
Lånegjeld inkl Startlån - ubrukte formidlingslån - utlån 01.01.2014	1 044 786 174
Minsteavdrag 2014	44 827 899
Betalt på løpende lån	10 684 012
Budsjettet	46 100 000
Til føring som ekstra avdrag:	35 415 988

Note nr. 19 - Kommunens gjeldsforpliktelser - Type gjeld og långivere

Lån opp-tatt år	Opprinn. lånebeløp	Låne-giver	Kontrn.	Lånets formål	Nye lån opptatt/overført i regnsk.året	Avdr.utg. ført i regns. året	Husbanklån Tapsdeling	Renter utg.- ført i regnskapsåret	Kontraktmessig gjeld 2014	
94	14 780 000	Husbanken	94519122	Utb. Omsorgssenter		1 057 174		260 953	5 251 790,00	
95	1 870 000	Husbanken	94519132	Omsorgss. tillegg		0			1 870 000,00	
03	3 000 000	Husbanken	94519245	Startlån 2003		390 397		3 128	0	
03	4 082 798	Husbanken	94519144	Samlede lån 2 husbanken		240 164		20 860	1 440 984	
03	11 526 764	Husbanken	94519143	Samlede lån 1 husbanken		886 674		80 856	1 773 348	
98	14 487 673	Husbanken	94519241	Samlede etableringslån		0			0	
04	6 000 000	Husbanken	94519249	Startlån 2004		3 246 776		26 573	0	
05	9 000 000	Husbanken	94519251	Startlån 2005		307 381		2 463	0	
05	9 000 000	Husbanken	94519253	Startlån 2006		1 387 734		46 661	0	
06	12 000 000	Husbanken	94519255	Startlån 2007		12 179 373		167 549	0	
07	15 000 000	Husbanken	94519258/56	Startlån 2008		9 194 162	234 887	270 300	4 943 342	
09	20 000 000	Husbanken	94519259	Startlån 2009		604 085	331 411	376 354	19 064 504	
10	30 000 000	Husbanken	94519260	Startlån 2010		0		564 758	29 862 419	
11	20 000 000	Husbanken	94519261	Startlån 2011 - 1		0	95 095		19 904 905	
11	15 000 000	Husbanken	94519262	Startlån 2011 - 2		0		800 510	15 000 000	
12	25 000 000	Husbanken	94519263	Startlån 2012		776 992		537 524	23 084 726	
13	34 500 000	Husbanken	94519264	Startlån 2013		0		795 251	34 500 000	
14	29 700 000	Husbanken	94519265	Startlån 2014	29 700 000			281 239	29 700 000	
13	85 000 000	Kommunalbanken	94519270	Kommunalbanken		8 500 000		2 209 363	72 250 000	
08	210 000 000	Kommunalbanken	94319009	Kommunalbanken		0		6 237 545	310 000 000	
13	183 000 000	Kommunalbanken	94519143	Kommunalbanken sertifikat	-183 000 000			1 924 448	0	
10	210 000 000	Fokus bank	94319006	DNB Sertifikatlån		0		3 673 367	210 000 000	
10	150 000 000	Kom.banken	94319007/8	Danske bank sertifikatlån				2 484 722	250 000 000	
14	150 000 000	Kommunalbanken Obl.	94519249	Kommunalbanken Obligasjonslån	150 000 000			723 750	150 000 000	
Totalt						-3 300 000	38 770 912	661 393	21 488 174	1 178 646 018
94 519 252 Minimalsavdrag 2014										-35 415 988
BOKFØRT GJELD										1 143 230 030
Forvaltningslån										176 059 896
Lånegjeld ekskl forvaltningslån										1 002 586 122

AVSTEMMING UBRUKTE LÅNEMIDLER 2014

1.1.2014 KONTO 99100*	92 950 939	KONTO 99999001	-92 950 939
Redusertt lån ved nytt låneopptak	-33 000 000		33 000 000
Nytt lån - startlån	29 700 000		-29 700 000
Minimalsavdrag 2014	41 665 922		-41 665 922
Bruk av lån 2014	-71 329 030		71 329 030
31.12.14 KONTO 99100*	59 987 831	KONTO 99999001	-59 987 831

Note nr. 20 - RENTEBYTTEAVTALER

Gjeldsportefølje rentebytteavtaler pr. 31.12.2014

VERDIPAPIRER	FORFALLS- DATO	MARKEDS- RENTE	KUPONG- RENTE	BEHOLDNING	MARKES- VERDI
RENTEDERIVATER (FAST)					
Renteswap Danske Bank 11/15 (Mand)	18.03.2015	1,78	3,91	100 000 000	-1 073 745
Renteswap Danske Bank 11/17 (Mand)	20.09.2017	1,78	3,97	100 000 000	-8 175 664
Renteswap Nordea 10/17 (Mandal)	20.09.2017	1,78	3,77	150 000 000	-10 214 348
Renteswap Nordea 11/18 (Mandal)	19.09.2018	1,78	3,64	70 000 000	-6 527 455
Renteswap Nordea 11/21 (Mandal)	15.09.2021	1,78	3,50	130 000 000	-17 102 638
Renteswap Nordea 1141311	01.09.2022	2,28	1,04	-60 000 000	6 323 818
Renteswap Nordea 1141315	01.09.2017	1,89	1,26	-49 862 419	1 696 880
Renteswap Nordea 1141316	28.09.2016	1,78	2,32	92 000 000	-2 051 971
SUM RENTEDEIVATER (FAST)				532 137 581	-37 125 123

Kommunen har bundet opp kr. 751.862.419,- i renteswap med ulik rente og forfallsdato (se tabellen). Dette er ordinære rentebytteavtaler som løper til forfall, og som har en negativ markedsverdi på ca 37 millioner. Dette er ikke inntatt i balansen, da det er sikring av rente. Det er utarbeidet sikringsdokumentasjon som viser at dette er rentesikring av gjelden i balansen. Viser til punkt 3.4 i gjeldende finansreglement.

Note nr. 21 - ANALYSE

Likviditetsgrad 1	Likviditetsgrad 2
<p>Formel: = $\frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{kortsiktig gjeld}}$ = Bør være 2 eller større</p>	<p>Formel: = $\frac{\text{Mest likvide omløpsmidler}}{\text{kortsiktig gjeld}}$ = Bør være 1 eller større</p>
<p>2013 = $\frac{402\,399\,520,29}{-183\,968\,536,49}$ = 2,19</p>	<p>2013 = $\frac{269\,094\,501,30}{-183\,968\,536,49}$ = 1,46</p>
<p>2014 = $\frac{378\,254\,193,18}{-185\,546\,173,00}$ = 2,04</p>	<p>2014 = $\frac{223\,784\,990,22}{-185\,546\,173,00}$ = 1,21</p>
Soliditet	Gjeldsgrad:
<p>Formel: = $\frac{\text{Sum egenkapital}}{\text{Sum eiendeler}}$ = Egenkapital-prosent</p>	<p>Formel: = $\frac{\text{Lånegjeld}}{\text{Egenkapital}}$</p>
<p>2013 = $\frac{-550\,175\,800,00}{3\,110\,205\,935,29}$ = 17,69 %</p>	<p>2013 = $\frac{1\,179\,712\,401,00}{550\,175\,800,00}$ = 214,42 %</p>
<p>2014 = $\frac{-610\,379\,172,13}{3\,221\,370\,808,07}$ = 18,95 %</p>	<p>2014 = $\frac{1\,143\,230\,029,66}{610\,379\,172,13}$ = 187,30 %</p>
Gjeld pr. innbygger:	Netto driftsresultat i forhold til driftsinntekter
<p>Formel: = $\frac{\text{Lånegjeld}}{\text{Antall innbyggere}}$ = Gjeld pr. innbygger</p>	<p>Formel: = $\frac{\text{Netto driftsresultat}}{\text{Driftsinntekter}}$</p>
<p>2013 = $\frac{-1\,179\,712\,401,00}{15353}$ = 76 839,21</p>	<p>2013 = $\frac{13\,421\,130}{1\,023\,751\,160}$ = 1,31 %</p>
<p>2014 = $\frac{-1\,143\,230\,029,66}{15473}$ = 73 885,48</p>	<p>2014 = $\frac{28\,137\,947}{1\,103\,230\,696}$ = 2,55 %</p>
Egenfinansiering av investeringer	
<p>Formel: = $\frac{\text{Kapitalkonto}}{\text{Anleggsmidler}}$</p>	
<p>2013 = $\frac{-424\,695\,756,00}{2\,707\,806\,415,00}$ = 15,68 %</p>	
<p>2014 = $\frac{-477\,658\,982,91}{2\,843\,116\,614,89}$ = 16,80 %</p>	

LIKVIDITETEN PR. 31.12.2014:			
Arbeidskapital (Egenkapitalens fondsdel)			-132 721 457
Disposisjonsfond	2.56	-45 698 642	
Bundne driftsfond	2.51	-35 857 780	
Ubundne investeringsfond	2.53	-24 149 996	
Bundne investeringsfond	2.55	-29 632 556	
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	2.581	4 940 154	
Regnskapsmessig overskudd (mindreforbruk)	2.5950	-14 729 712	
Udekket i investeringsregnskapet	25970	12 407 074	
Akkumulert premieavvik			61 848 664
Reell arbeidskapital			-70 872 793
Herav bundne fond:			
Bundne driftsfond		35 857 780	
Bundne investeringsfond		29 632 556	65 490 336
Likviditet pr. 31.12.2014:			-5 382 457
Vedtatt brukt i 2015-budsjettet			0
Likviditet FØR ev. disponering av overskudd 2014:			-5 382 457

Note nr. 22 - LØNN LEDELSE OG UTGIFTER REVISJON

LØNN ORDFØRER RÅDMANN

Årslønn ordfører pr. 31.12.2014	865 100
Årslønn rådmann pr. 31.12.2014	1 256 000

REVISORHONORAR

Revsjon Mandal kommune 2014	1 164 500
Legater	13 680
Mandal frivillighetssentral	2 275
Sjømannshjemmet	4 725
TOTALT	1 185 180

Note 23 - STØRRE PÅGÅENDE INVESTERINGSPROSJEKTER

STØRRE PÅGÅENDE INVESTERINGSPROSJEKTER 2014

Konto	Konto(T)	Oppstart år	Antatt ferdig år	Total ramme	Regnskap tidligere år	Regnskap 2014	Sum regnskapsført
7217	Vannanlegg 2007 - 2013	2007	Løpende	Løpende	9 686 381	5 193 119	14 879 501
7442	Avløpsanlegg 2007 - 2012	2007	Løpende	Løpende	12 811 122	6 045 993	18 857 115
8014	Mandal sykehus - kjøp/ombygging	2011	2014	12 750 000	28 355 896	14 718 532	43 074 428
8057	Bokollektiv/omsorgsbolig Solhøgda	2010	2014	22 021 044	9469712	12 656 815	22 126 527
8122	Holum skole - paviljong 2014	2014	2014	3 800 000	0	3 633 146	3 633 146
8130	Kjøp Spiggeren legesenter (rest fra 8014)	2014	2014	6 211 000	0	6 124 087	6 124 087
8702	Utbyggingsavtale Ronatunet - justeringsrett - mva.komp.	2014	2014	Justeringsrett - netto 0,-	0	3 998 767	3 998 767
	Øvrige, mindre investeringsprosjekter					38 852 482	
					60 323 111	91 222 941	112 693 570

NETTO FORSKUTTERT INFRASTRUKTURPROSJEKTER:

Konto	Konto(T)	Pr. 31.12.2014
	Sum utgifter	19 729 106
	Sum refusjoner	-2 296 756
8053	Speilen - isbane/balløkke (del av 8072)	17 432 349
	Sum utgifter	245 829
	Sum refusjoner	-8 875 297
8072	Utbyggingsavtale Sanden (også 8053)	-8 629 468
	SUM SANDEN	8 802 882
	Sum utgifter	22 528 331
	Sum refusjoner	-4 919 200
8073	Utbyggingsavtale Sånum	17 609 131
	1889 Bro til Buen	47 726 550
	38300 Overført fra fylket	-3 000 000
	1889 Egenfinansiering Adolph Tiedemans Bro	44 726 550
	8074 Utbyggingsavtale Malmø	59 309 937
	37709 Ref. fra andre private	-17 662 354
	8074 Egenfinansiering infra Malmø	41 647 583
	Forskuttet BRO/INFRA MALMØ	86 374 133
8110	Infrastruktur Skinsnesheia B-22	495 250
8125	Infrastruktur Krossen - utbyggingsavtale	20 539
8126	Infrastruktur Skinsnes - utbyggingsavtale	81 503
9005	AMFI - Senteret - utb.savtale - lekeplass	-562 000
9020	Konkoigt. 4 - balløkke/lekeplass	963 007
9039	Lekeplass Vestnes - idrettsplassen	-3 792 013
	NETTO FINANSIERT - INFRASTRUKTUR/LEKEPLASSER	109 992 432

Note nr. 24 - OPPGAVER OVER LEGATER PR. 31.12.14 (Ikke revidert)

Legatets navn	Formue pr. 31.12.14			Inntekter 2014	Utgifter 2014	Netto tillagt formuen
	Bank innskudd	Aksjer/ obl.	Sum			
Kjøpmann Carl Bentsens legat	31 411,89		31 411,89	796,54	799,43	-2,89
Bankdirektør Ertzeids legat	743 416,67		743 416,67	18 861,56	18 900,00	-38,44
Mandal Kommunes legat for humanitær og sos. ins.	575 819,35		575 819,35	14 607,92	14 600,00	7,92
Amanda og Arnvid Nygaards legat	653 380,51		653 380,51	16 404,41	15 700,00	704,41
Einar og hustru Platous Legat	51 149,12		51 149,12	1 295,24	1 200,00	95,24
Eriksens Legat for verdig trengende	45 990,04		45 990,04	1 166,82	1 170,88	-4,06
Harald Blichfelds legat	51 986,41		51 986,41	1 318,75	1 300,00	18,75
Borghild Stiansens legat	116 760,12		116 760,12	2 958,15	2 800,00	158,15
Keiser Nikolaus den 1. Legat	23 362,61		23 362,61	590,63	500,00	90,63
Andreas Tobiassens og Hustru Martines legat	224 684,75		224 684,75	5 689,27	5 200,00	489,27
Mandal Kommunes eldre legater til fordel skole	169 303,20		169 303,20	4 295,52	4 309,87	-14,35
Sum	2 687 264,67	-	2 687 264,67	67 984,81	66 480,18	1 504,63

Note nr. 25 - Vesentlige poster og usikre forpliktelser

Arbeid og fritid i helg og høtider

På bakgrunn av en rekke tvister om arbeid og fritid i forbindelse med helge- og høtidsdager, inngikk KS i 2013 en enighetsprotokoll med flere fagforeninger. Dette var et forlik i en tvistesak knyttet til betaling for turnusarbeid i høytider («Turnusforliket»). Forliket åpner for krav fra ansatte om etterbetaling helt tilbake til 2009. Det er ikke klarlagt hvor mye dette vil dreie seg om. Erfaringstall fra kommuner som har foretatt slik etterbetaling indikerer at Mandal kommune må være forberedt på etterbetaling i størrelsesorden ca. 1 mill. kr.

